

SZOCIÁLIS ISMERETEK TANÁRA (2 FÉLÉV 60 KREDIT)

Indított szakirányok:	-
Képzési terület,	pedagógusképzés
Képzési ciklus:	Mesterképzés (Master, MA)
Képzési forma (tagozat):	nappali levelező
Szakért felelős kar:	Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar
Az intézményi tanárképzési felelős:	Dr. Pusztai Gabriella egyetemi tanár, DSc
Szakfelelős neve:	Rusinné Prof. Dr. Fedor Anita egyetemi tanár
Képzési idő:	2 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	60
Összes kontaktóra száma:	
nappali tagozaton:	794 óra
levelező tagozaton:	295 óra

Képzési és kimeneti követelmények

Szakjegyzék: 283/2012. (X.4.) Korm. rendelet; képzési és kimeneti követelmények: 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet, és az 5/2023. (VII.27.) KIM rendelet

VII. Szociális szakmai terület

1. Szociális ismeretek tanára szakképzettség

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel a szakképzettség oklevélben szereplő

- magyar nyelvű megjelölése: okleveles szociális ismeretek tanára
- angol nyelvű megjelölése: Teacher of Social Studies and Social Care

2. A képzési idő

- az 1. § b) pontja szerinti képzésben 3 félév;
- az 1. § c) pontja szerinti képzésben 2 félév.

3. A képzés célja az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában vagy szakképző intézményben a szakmára felkészítő szakmai oktatásban, szakképesítésre felkészítő szakmai képzésben a szakmajegyzék szerinti ágazat - egészségügy és szociális gondoskodás képzési terület - szakmaiban a szociális szakmai tárgyak tanítására, a szakképző intézmény pedagógiai feladatainak, tervezési és fejlesztési feladatainak végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás): a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A szociális ismeretek tanárának szakterületi tudása, képességei, attitűdje (viszonyulása)

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítésének figyelembevétele területén

a) tudása

- Ismeri a szociális képzési ágazathoz tartozó szakmai tárgyak által közvetített fogalmakat, azok kialakulásának életkori sajátosságait, a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.

- Ismeri a szociális szakmai szaktárgyak tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.

- Tisztában van a szociális szakmai tárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

- Meg tudja határozni a szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémákat.

- Ismeri az egyének és családok társadalmi helyzetét meghatározó környezeti, az életmódból fakadó, illetve a szociális helyzetük miatt segítségre szoruló egyének, csoportok élethelyzetéből származó negatív hatásokat.

- Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.

- Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.

b) képességei

- Képes a szakmai tantárgyak speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.

- Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére, a pályaválasztási tanácsadásra, a pályakövetés feladatok ellátására.

- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyaiban egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.

- Képes a szakmai tantárgyakban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni.

- Képes az oktatási-nevelési módszerek alkalmazása során az egyének és családok társadalmi helyzetét meghatározó környezeti, valamint az életmódból fakadó, illetve a szociális helyzetük miatt segítségre szoruló egyének, csoportok élethelyzetéből származó negatív hatások oktatására.

- Képes a szociálpolitikai beavatkozási szintek és módszerek oktatására.

- Képes a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

c) attitűdje

- Demokratikus értékalkötelezettséggel és felelősségtudattal rendelkezik, kész a sajátjától eltérő értékek elfogadására, nyitott mások véleményének megismerésére és tiszteletben tartására.

- Képes a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe venni, tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, a családok nevelési szokásait és törekvéseit, támaszkodik az ezekben fellelhető értékekre.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése területén

a) tudása

- Ismeri az emberrel, a társadalmi változásokra vonatkozó, valamint az oktatás társadalmi-gazdasági szerepével kapcsolatos meghatározó tudományos ismereteket.

- Ismeri az oktatás környezetét, valamint a szociális ellátásokat alapvetően meghatározó jogszabályokat.

- Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.

- Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

- Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.

- Ismeri a társadalmi hátrányokból, az egyének életmódjából és a családok diszfunkciójából fakadó problémák megoldására vonatkozó módszereket, a szociális helyzet javítására vonatkozó egyéni és társadalmi normákat.

- Ismeri a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit.

b) képességei

- Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.

- Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.

- Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.

- Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.

- Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.
- Képes a tanulócsoporthoz szerveződésének, dinamikájának szakszerű feltárására.
- Képes a közös munkát segítő osztálytermi rend és tanulási környezet megteremtésére.
- A gyakorlatok megismerésével képes prevenciós programok tervezésére, kidolgozására és a szakképzésben történő alkalmazására.
- Képes a szociális szakképzés során a szakmai identifikáció kialakítására, a pályaszocializációra, az attitűdformálásra, a kooperatív tanulási kultúra fejlesztésére.
- Képes a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje

- Rendelkezik a pedagógusi, nevelői szerep ellátásához szükséges segítő és fejlesztő beállítódással, kellő szintű toleranciával, empátiával.
- Érzékeny a hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletektől övezett kisebbségi létből fakadó nehézségekre.
- Személyes példájával és a közösségi viszonyok szervezésével hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók nyitottá váljanak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, nemzeti, európai és egyetemes emberi értékek elfogadására.
- Az igazságérzet, az igazságosság, a méltányosság, a szolidaritás, a szubszidiaritás, a közjó és a közösségiség erkölcsi elveinek megfelelő gondolkodásmód jellemzi.

A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás területén

a) tudása

- Ismeri a szociális ágazatot meghatározó szakterületet és megérti, közvetíti a szakértelem és a műveltség, a tanulhatóság, a tudás szakmai és a hétköznapi életben való alkalmazása közötti összefüggéseket.
- Ismeri a szakképzés alapvető dokumentumait, jogszabályait.
- Ismeri a szakképzés szakmajegyzékét.
- Ismeri a szociális szakképzés ágazati alapoktatásának és szakirányú oktatásának cél- és feladatrendszerét.
- Ismeri a képzési és kimeneti követelmények alapján kiadott programtervet.
- Ismeri a szakképző intézménynek a szociális szakmák képzési és kimeneti követelményekre, a programtervekre épülő szakmai programját.
- Ismeri a szakirányú oktatás kereteit a szociális ágazatban.
- Ismeri a képzési és kimeneti követelmények alapján a vizsgatevékenységek és a szakmai vizsga értékelésének szempontjait.
- Ismeri a szakmai képzéshez kapcsolódó programkövetelmény nyilvántartásba vételének, módosításának eljárását, a szakmai képzés képzési programja készítésének tartalmi követelményeit.
- Ismeri a szakmai program kötelező és a nem kötelező foglalkozásokon megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások kereteit.

b) képességei

- Képes a szociális ágazat szakmaiban a szociális szakmai tárgyak oktatására.
- Alkotó módon részt tud venni a szakképző intézmény szakmai programjának kidolgozásában, megvalósításában.
- Képes a programtervben meghatározott tanegységek képzési módszereinek tanítás során történő alkalmazására.
- Képes szakszerűen kifejezni magát szóban és írásban.
- Képes az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.
- A megszerzett ismereteket kreatív, innovatív módon alkalmazza és bővíti, azt képes a társterületekkel integráltan használni.
- Képes a szakképzésben a tanulók személyiség fejlesztéssel kapcsolatos feladatainak ellátására.
- Képes a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységre.

c) attitűdje

- Megfelelő önismerettel rendelkezik.

- Nyitott az oktatás területén, illetve a szociális ágazatban megjelenő fejlesztések, új eljárások és módszerek iránt, törekszik azok megismerésére.

A pedagógiai folyamat tervezése területén

a) tudása

- A tanításban is képes a szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek és a programkövetelmények nevelési céljainak érvényesítésére.

- Ismeri a szociális szakma tárgyainak követelményeit, a szakmára felkészítő szakmai oktatás és a szakképesítésre felkészítő szakmai képzés tartalmi szabályozását.

- Ismeri a szakmai tárgyak tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, a digitális tankönyveket, taneszközöket, tanulás-szervezési módokat.

- Ismeri a tanítás-tanulás különböző formáit, mind általános, mind pedig szociális szakképzés szaktárgyi vonatkozásában.

- Ismeri a tanulói tudás különböző formáit, szerveződésének, a fogalomrendszerek, készségek és képességek fejlődési törvényszerűségeit.

- Ismeri a szakképző intézmények minőségirányítási rendszerének elveit.

- Ismeri a tanulói teljesítményekre ható pszichológiai, társadalmi és kulturális tényezőket.

b) képességei

- Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a szakmai program szintjén.

- Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.

- Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.

- Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje

- Rendelkezik a magyar és idegen nyelvű szakirodalom, az idegen nyelvű források olvasásának, interpretációjának, reflexiójának képességeivel.

- A pedagógiai tervezés során együttműködik az iskola más munkatársaival, a szülőkkel, a szakmai gyakorlatokat lebonyolító intézményekkel és a tanulók életében szerepet játszó más szakemberekkel, szervezetekkel.

- Nyitott új tanítási módszerek és eljárások kidolgozására, tudományos eszközöket alkalmazó kipróbálására és az eredmények szakszerű értékelésére.

A tanulás támogatása, szervezése, irányítása területén

a) tudása

- Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

- Ismeri a szakmai tantárgyak tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit.

- Ismeri a szakma tantárgyainak oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.

- Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást támogató tanulási környezet megszerzésére. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére.

- Képes a szakmai tárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.

- Képes a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására.

- Képes az egész életen át tartó tanulás képesség-rendszerének megalapozására, technikáinak gyakoroltatására.

- Képes a szakmai továbbképzés, az önképzés iránti igény és a tanulói önértékelés fejlesztésére.

- Képes részt vállalni az iskola szervezetfejlesztési, innovációs és minőségfejlesztési munkájában.

c) attitűdje

- Empatikus, amelynek alapja, hogy minden tanuló egyedi és komplex tudáskonstrukcióval és kapcsolódó emóciókkal rendelkezik.

A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése területén

a) tudása

- Szakszerű tudása van az értékelés funkcióiról, folyamatáról, formáiról és módszereiről.
- Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során elsajátított ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére, értékelésére alkalmas sajátos módszereket, eszközöket.

b) képességei

- Képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására.

- Képes a diagnosztikus és fejlesztő értékelés eljárásait rutinszerűen alkalmazni.

- Képes a tanulók számára fejlődésükről, az önértékelést és önbecsülést elősegítő módon a rendszeres és alapos visszacsatolást biztosítani.

- Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére.

- Képes a szakképzés különböző szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására.

c) attitűdje

- Reálisan ítéli meg az oktató szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.

- Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

- Nyitott az új értékelési formák és eljárások megismerésére és alkalmazására.

A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás területén

a) tudása

- Ismeri a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások területére és a gondozói tevékenységre jellemző sajátos interperszonális kapcsolatokat és kommunikációs formákat.

- Ismeri a tanulók kommunikációs felkészültségével kapcsolatos mérési módszereket, eljárásokat.

- Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.

- Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit.

- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

- Tájékozott a szakterületéhez és az oktatói munkához kötődő információs forrásokról, szervezetekről.

b) képességei

- Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.

- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra a diákokkal, a szülőkkel, a szakmai tárgyaknak megfelelő szakterületek képviselőivel, a szakirányú oktatás szereplőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal.

- Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.

- Jól tájékozódik a pedagógiai és szakmai tárgyak szakirodalmában.

c) attitűdje

- Nyitott a konfliktushelyzetek, problémák feltárására, illetve, hogy megoldás érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.

- Kész együttműködni a szakmai tárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival.

- Kész részt vállalni a szakmai tárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

- Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére.

Az autonómia és a felelősségvállalás területén

- Képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával, tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.

- A szakmáját megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.

- Nyitott a szociális szakma területén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, alkalmazására.

– Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

– Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

– Képes a társadalmi és szakmai környezet által preferált értékek közvetítésére, az értékekkel összehangolt autonóm életvezetési stratégiák kialakítására.

– Felelősséggel vállalja és képviseli a szociális szakma értékrendjét, képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.

– Munkájában elkötelezett.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szakterületi ismeretek

az 1. § b) pontja szerinti képzés tekintetében: legalább 15 kredit

- az alapképzésben megszerzett szakterületi ismereteket bővítő ismeretek;

- a szakmajegyzék szerinti szakma képzési és kimeneti követelményeiben és a programtantervében meghatározott, valamint a szakma ágazata szerinti ágazati alapozó ismeretek, továbbá a közismereti kerettantervben meghatározottak átadáshoz szükséges ismeretek.

A szociális munka és szociálpedagógia alapképzési szakokon megszerzett szakterületi ismereteket bővítő ismeretek:

– Szociális jogi, közigazgatási, szervezési és menedzsment ismeretek: az oktatási rendszerben a köznevelés, a szakképzés, a felnőttoktatás rendszerének szabályozása, családjog, gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló jog, esélyegyenlőség joga, munkavégzés jogi szabályozása, család és életmód, jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások, a szociális segítség etikája.

– A szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek és a programkövetelmények ismerete.

– A szociális szakképzési és továbbképzési rendszer ismerete.

– A szociális szakmákhoz tartozó tantárgyak tanítása-tanulása során alkalmazható tankönyvek, taneszközök, oktatási segédletek ismerete és alkalmazása.

– A tanári munka hatékonysága, a tanár társadalmi, gazdasági és szakmai kapcsolatrendszere, helye az iskolai és az iskolán kívüli nevelő, oktató közösségekben.

– A szociális oktatás, szakképzés rendszere és kapcsolódása más oktatási területekhez, más ágazatokhoz. A szakképzés új irányainak, aktuális problémáinak megismerése. Felnőttoktatással kapcsolatos ismeretek.

– A szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák mikro- és makrokörnyezeti feltételrendszerére vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretek, fejlesztési módszerek.

– A hatékony kommunikáció módszerei tudatos alkalmazásának ismeretei a szociális ellátásban tipikus interperszonális helyzetek kezelésére.

– Társadalomtudományi és pedagógiai kutatási ismeretek.

– A szakképzésben hasznosítható oktatástechnikai eszközök, korszerű információs és kommunikációs technológiák ismeretei.

– A tanári szakképzettségnek megfelelő szociális szakmák speciális szaktantárgyai tanításának metodikai, didaktikai ismeretköre.

4.2.2.2. Szakmódszertani (interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek

– A szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek, programtantervének ismerete. A programtantervek tanegységeinek metodikai ismeretei és tanítási gyakorlata.

– Tudásterületek közötti összefüggések, a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjának lehetősége.

– Az információszerzéshez, az információ értelmezéséhez, elrendezéséhez és feldolgozáshoz szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) módszertani ismeretek

– A szakmai oktatás tanítása-tanulása során alkalmazható tankönyvek, taneszközök, oktatási segédletek ismerete és alkalmazása.

– Mérési és értékelési eljárások, a képesség- és készségfejlesztés, a tanulási motivációk lehetőségei és módszerei.

– A tanári munka hatékonysága, a tanár társadalmi, gazdasági és szakmai kapcsolatrendszere, helye az iskolai és az iskolán kívüli nevelő, oktató közösségekben.

– A szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményei, szakirodalma, aktuális kérdései. Az adott szakterület társadalomban betöltött szerepe, a szaktárgy tanításának feladatai a tanulók

személyiségfejlődésének és gondolkodásfejlesztésének segítésében.

- A felnőttoktatás pedagógiai, szociológiai, pszichológiai módszerei és intézményei.
- A tanuló önálló munkájára alapozott elméleti és gyakorlati oktatás: távoktatás, tréningek, atipikus tanítási módszerek. A tutor, a mentor és a tereptanár feladatai és kapcsolata a gyakorlati képzéssel, a gyakorlati képzés követelményeivel.
- Szociális készségek, érzelmi intelligencia fejlesztése, megismertetése és tudatosítása, a kreatív problémamegoldások módszertana: konfliktuskezelési technikák.
- A gyakorlati készségek fejlesztésének általános módszertana.
- A kapcsolatteremtési technikák, kapcsolattartási technikák, segítő technikák, problémamegoldó stratégiák, szociális készségek fejlesztése, megismertetése, tudatosítása és fejlesztése.

5. Gyakorlatok

Az *iskolai gyakorlatok* magukban foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedést, alapjártasság szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

Az iskolai gyakorlatok formái:

a) az *összefüggő egyéni iskolai gyakorlat* a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése.

Területei:

- a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek,
- a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptervékenységek,
- az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

A gyakorlatok teljesítésére kizárólag a Debreceni Egyetem gyakorló- és partneriskoláiban kerülhet sor.

5. Záróvizsga

A záróvizsga részei:

- Felelet a **pedagógia-pszichológia** témaköréből.
- Felelet a **szakmódszertan** témaköréből.

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges, különben a szóbeli vizsga érdemjegye elégtelen. Ebben az esetben a következő vizsgaidőszakban csak az elégtelen érdemjegyű részterület(ek)et kell pótolni.

A szociális ismeretek tanára mesterképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.

A tanári záróvizsga minősítése az alábbi részjegyek egyenlő súllyal vett átlaga két tizedesre kerekítve:

- portfólióvédés,
- pedagógia-pszichológia felelet,
- szakmódszertani felelet.

Szociális ismeretek tanára szak mintatanterve
nappali munkarend (2 félév – 60 kredit) /egyetemi diplomára épülő

Félév	Tantárgy kódja	Tantárgy neve	Számonkérés	Kr.	Előfeltétel	Jelleg	Modul	Ea.	Szem.	Gyak.	Területi gyakorlat
1	EKTT-400-00N	Szociális ismeretek tanításának módszertana	gy	3	-	k	Szaktárgy	0		42	
1	EKPT-157-00N	A nevelés pszichológiai alapjai	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	28		0	
1	EKPT-148-00N	A nevelés szociálpszichológiája	gy	2	-	k	Pszichológiai	0		28	
1	EKPT-158-00N	A tanulói személyiség megismerése	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		28	
1	EKPT-159-00N	Iskolai tehetségkezelés	gy	2	-	k	pszichológiai	0		10	
1	EKTT-280-00N	Nevelésszociológia	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	28		0	
1	EKTT-301-00N	Didaktika	k	2	-	k	Pedagógiai	28		0	
1	EKTT-302-01N	Pedagógiai folyamat I.	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		42	
1	EKTT-303-00N	IKT az oktatásban	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		28	
1	EKTT-304-00N	A különleges bánásmód pedagógiája	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		42	
1	EKTT-278-00N	A tanári pálya komplex kérdései	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	28		0	
1	EKTT-340-00N	Hátrányos helyzetű hallgatók az oktatásban	gyj	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		28	
1	EKAT-224-00N	Munka-, tűz- és balesetvédelem	gy	1	-	k	Kritérium köv.	14		0	
1	EKIC-134-00N	Idegennyelv a szociális ellátásban (angol)	gy	1	-	k	Szakterületi	0		28	
1	EKIC-135-00N	Idegennyelv a szociális ellátásban (német)	gy	1	-	k	Szakterületi	0		28	
1	EKTT-402-00N	Iskolai szociális munka	gy	2	-	sv	Szakterületi	0		28	
		Összesen		28				126		332	
2	EKPT-151-00N	A tanárjelölt személyiségfejlesztése	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		28	
2	EKTT-302-02N	Pedagógiai folyamat II.	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		42	
2	EKTT-410-00N	Összefüggő tanítási gyakorlat	gy	8	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		0	84
2	EKTT-407-00N	Tanításon kívüli gyakorlat	gy	4	-	k	Szakterületi	0		0	28
2	EKTT-309-00N	Iskolán kívüli gyakorlat	gy	4	-	k	Szakterületi	0		28	0
2	EKTT-432-00N	Kísérő szeminárium	gy	2	-	k	Szaktárgy	0		28	
2	EKTT-365-00N	Kísérő szeminárium szaktárgy	gy	4	-	k	Szaktárgy	0		28	
2	EKTT-341-00N	Kutatások a nevelésszociológiában	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	28		0	
2	EKTT-429-00N	Portfólió	gy	2	-	kr	Pedagógiai-pszichológiai	0		14	
2	EKTT-413-00N	Iskolai alapítványok	gy	2	-	sv	Szaktárgy	0		28	
		Összesen		32				28		196	112
		Mindösszesen		60	0	0	0	154	0	528	112

Munkavédelem

A Munkavédelem tantárgy kreditértéke 1 kredit, amely a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Idegennyelv

Az Idegennyelv a szociális ellátásban c. kurzusok közül az egyiket kell felvenni a hallgatóknak.

Kreditek megoszlása

Szakterületi modul kredit értéke: 11 kredit

Tanári felkészítés modul kreditértéke: 49 kredit (ebből szakmódszertan 11 kredit)

* A szabadon választható tárgyak listájából 4 szakterületi kreditet kell teljesíteni.
Az oklevél megszerzéséhez összesen 60 kreditet kell teljesíteni az alábbi megosztásban:

- kötelező tárgyak: 56 kredit
- szabadon választható tárgyak: 4 kredit

**Szociális ismeretek tanára szak mintatanterve
levelező munkarend (2 félév – 60 kredit) /egyetemi diplomára épülő**

Félév	Tantárgy kódja	Tantárgy neve	Szám- n- kérés	Kr. .	Előfeltét el	Jelle g	Modul	Ea .	Szem .	Gya k.	Területi gyakorl at
1	EKTT- 400-00L	Szociális ismeretek tanításának módszertana	gy	3	-	k	Szaktan- módszertan	0		15	
1	EKPT-	A nevelés	k	2	-	k	Pedagógiai-	10		0	

	157-00L	pszichológiai alapjai					pszichológiai				
1	EKPT-148-00L	A nevelés szociálpszichológiáj a	gy	2	-	k	Pszichológiai	0		10	
1	EKPT-158-00L	A tanulói személyiség megismerése	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		10	
1	EKPT-159-00L	Iskolai tehetséggondozás	gy	2	-	k	pszichológiai	0		10	
1	EKTT-280-00L	Nevelésszociológia	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	10		0	
1	EKTT-301-00L	Didaktika	k	2	-	k	Pedagógiai	10		0	
1	EKTT-302-01L	Pedagógiai folyamat I.	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		15	
1	EKTT-303-00L	IKT az oktatásban	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		10	
1	EKTT-304-00L	A különleges bánásmód pedagógiája	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		15	
1	EKTT-278-00L	A tanári pálya komplex kérdései	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	10		0	
1	EKTT-340-00L	Hátrányos helyzetű hallgatók az oktatásban	gyj	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		10	
1	EKAT-224-00L	Munka-, tűz- és balesetvédelem	gy	1	-	k	Kritérium köv.	5		0	
1	EKIC-134-00L	Idegennyelv a szociális ellátásban (angol)	gy	1	-	k	Szakterületi	0		10	
1	EKIC-135-00L	Idegennyelv a szociális ellátásban (német)	gy	1	-	k	Szakterületi	0		10	
1	EKTT-402-00L	Iskolai szociális munka	gy	2	-	sv	Szakterületi	0		10	
		Összesen		28				55		105	
2	EKPT-151-00L	A tanárjelölt személyiségfejlesztése	gy	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		10	
2	EKTT-302-02L	Pedagógiai folyamat II.	gy	2	-	k	Pedagógiai	0		15	
2	EKTT-410-00L	Összefüggő tanítási gyakorlat	gy	8	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	0		0	50
2	EKTT-407-00L	Tanításon kívüli gyakorlat	gy	4	-	k	Szakterületi	0		0	10
2	EKTT-309-00L	Iskolán kívüli gyakorlat	gy	4	-	k	Szakterületi	0		10	0
2	EKTT-432-00L	Kísérő szeminárium	gy	2	-	k	Szaktárgy	0		10	
2	EKTT-365-00L	Kísérő szeminárium szaktárgy	gy	4	-	k	Szaktárgy	0		10	
2	EKTT-341-00L	Kutatások a nevelésszociológiában	k	2	-	k	Pedagógiai-pszichológiai	10		0	
2	EKTT-429-00L	Portfólió	gy	2	-	kr	Pedagógiai-pszichológiai	0		5	
2	EKTT-413-00L	Iskolai alapítványok	gy	2	-	sv	Szaktárgy	0		10	
		Összesen		32				5		70	60
		Mindösszesen		60	0	0	0	60	0	175	60

Munkavédelem

A Munkavédelem tantárgy kreditértéke 1 kredit, amely a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a vég bizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Idegennyelv

Az Idegennyelv a szociális ellátásban c. kurzusok közül az egyiket kell felvenni a hallgatóknak.

Kreditek megoszlása

Szakterületi modul kredit értéke: 11 kredit

Tanári felkészítés modul kreditértéke: 49 kredit (ebből szaktárgy 11 kredit)

* A szabadon választható tárgyak listájából 4 szakterületi kreditet kell teljesíteni.
Az oklevél megszerzéséhez összesen 60 kreditet kell teljesíteni az alábbi megosztásban:

- kötelező tárgyak: 56 kredit
- szabadon választható tárgyak: 4 kredit